63ste Jaargang No. 5239 DAGBLAD Dinsdag 14 October 1947

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt niet op Zon- en feestdagen. Abonnementsprijs Curaçao en Bonaire ƒ 2.—, Aruba, Suriname en de Bovenwindse Eilanden ƒ 2.50, buitenland ƒ 3.— per maand, bij vooruitbetaling. Advertentieprijs ƒ1.— per cm. kolomlengte.

Uitgave van de Paulus-Drukkerij te Curaçao. Directeur F. J. M. Wijnekus, Hoofdredacteur Ad. Versney. Adres voor directie, redactie en administratie: Conscientiesteeg 27. Postbus no. 80, telefoon Directie en Administratie no. 1550, Redactie no. 1858.

Agent voor Aruba, Oranjestad, J. E. Croes, Nassaustraat 376; voor Aruba, San Nicolas, G. D. Hofstee, Bankiers, Hollandsche Bank Unie, N.V., Maduro & Curiel's Bank, beide te Willemstad, Curaçao, Nederlandse Credietbank N.V., bijkantoor te Venray (Nederland).

Parijs' verkeer met volledige lamlegging bedreigd

Politieke kuiperij van de communisten, zegt Ramadier

U.S.A. wint het van de U.S.S.R. in de Uno

RAMADIER BESCHULDIGT DE COMMUNISTEN.

Minister-president Ramadier van Frankrijk noemde hedenochtend in een radiorede de staking der arbeiders van de bussen en de metro, die geheel Parijs schijnt lam te leggen, een politiek inturgie. De staking is uitgeroepen door de door de communisten overheerste Algemene Confederatie van de Arbeid ter verkrijging van hoger lonen.

Ramadier wees er op, dat de staking slechts vijf dagen voor het houden van de belangrijke gemeenteraadsverkiezingen in Frankrijk wordt uitgeroepen en dat de stakers trachten de Republiek in moeilijkheden te brengen.

De beschuldiging van Ramadier is gelijk aan die van de volgelingen van de Gasperi, die eveneens de Italiaanse communisten ervan beschuldigden stakingen te organiseren om zodoende de Italiaanse regering in verlegenheid te brengen toen de linksen de niet-vertrouwensquaestie stelden.

DE STAKING TE PARIJS.

Een millioen Parijzenaars liepen of fietsten naar hun werk ten gevolge van de staking der arbeiders bij de bussen en de metro. De staking begon na middernacht toen de onderhandelingen tussen de leiders van de Algemene Confederatie van de Arbeid en het ministerie van de Arbeid mislukten. De arbeiders wilden 11 percent loonsverhoging. Het begin der staking begon Vrijdagnacht toen 500 leden van de Onafhankelijke Unie het werk neerlegden. De Algemene Confederatie van de Arbeid, die door de communisten beheerst wordt, nam de staking over en begon Zaterdag de onderhandelingen.

Een enorm aantal voetgangers vulden hedenmorgen de straten op weg naar hun werk. De straten wemelden van de auto's, die afgeladen waren met arbeiders. Op de verschillende stations stonden soldaten met machinegeweren opgesteld, waar de inkomende treinen hun tienduizenden arbeiders brachten. Het ministerie zette een transportdienst op tussen de verschillende stations. De taxichauffeurs beleefden een gouden tijd. Zij konden vragen wat zij wilden. Eigenaars van privébussen, die gewoonlijk hun voertuigen verhuren voor trouwpartijen en begrafenissen, begonnen passagiers te vervoeren.

ANDREI VISJINSKY IN OPPOSITIE.

Sprekende voor het politiek comité van de Algemene vergadering van de Uno, deed de Russische afgevaardigde, Andrei Visjinsky, een hevige aanval op het program van Truman inzake de hulpverlening aan Griekenland. Visjinsky deed een voorstel om onmiddellijk alle buitenlandse troepen en het militair personeel uit Griekenland terug te trekken.

Hij deed ook het voorstel om een commissie van de Uno in het leven te roepen, welke commissie dan toezicht zou uitoefenen op het Noordamerikaans program voor hulpverlening.

Het hoofd van de Sovjet-delegatie beschuldigde Amerika en Engeland van „vrees" voor een dergelijke commissie, daar zij schuldig zijn aan wat Visjinsky noemde „interventie" in de binnenlandse aangelegenheden van Griekenland.

Visjinsky gaf toe dat zijn resolutie zeker verworpen zou worden, doch hij zeide: „Rusland zal zijn strijd, om het vredesverdrag van Griekenland opzij te zetten, doorzetten."

Andrei zeide dat de Verenigde Staten pogingen deden om de schuld van de huidige moeilijkheden in de Balkan op Albanië, Bulgarije en Joegoeslavië te schuiven.

RUSLAND LEED NEDERLAAG.

Het Russische voorstel om de verantwoordelijkheid van de moeilijkheden in de Balkan te leggen op de Verenigde Staten werd afgestemd met 39 tegen 7 stemmen met 10 onthoudingen. India stemde ten gunste van Rusland.

De stemming begon, nadat Visjinsky ontkende, dat de communistische Internationale herleefd zou zijn en hij McNeil aangeraden had iets te nemen om zijn zenuwen te bedaren. Tijdens de stemming zeide Jose Arce, de Argentijnse afgevaardigde, dat hij aangetekend wilde worden als afwezig, omdat hij niet wilde stemmen over rommel. Hierbij doelde hij op het Russische voorstel.

Rusland verloor ook het voorstel om een bevel uitgevaardigd te krijgen van de Uno, waarbij de Noordamerikaanse en Britse troepen zich moeten terugtrekken uit Griekenland.

Als resultaat van de stemmingen in het politiek comité wordt nu het voorstel der Verenigde Staten om een commissie van toezicht op de Griekse grenzen te sturen door de Uno in de Algemene Vergadering gebracht voor de eindstemming. Rusland en volgelingen hebben reeds bekendgemaakt, dat zij deze commissie van toezicht zullen boycotten.

DE GRIEKSE BEGROTING.

Minister-president Themistokles Sophoulis maakte een straf economisch programma bekend met inbegrip van een invoerverbod van alle luxegoederen om de Griekse begroting in evenwicht te brengen. Hij deed een beroep op de Grieken om zich te verenigen tegen de dreigende tyrannie van een minderheid, die in dienst staan van buitenlanders.

Hij zeide, dat de activiteiten der guerrillas in hevigheid afnemen. Zijn programma omvat strict gecontroleerde invoeren en groter winst voor exporteurs door indirecte subsidies, herziening der lonen en nieuwe belastingen. Het aantal ambtenaren zal sterk verminderd worden.

De biezonderheden van de begroting werden nog niet bekend maar welingelichte kringen zeiden, dat binnen de eerste 15 maanden 500 millioen dollars nodig zullen zijn buiten de 300 millioen dollars van het hulpverleningsplan der Verenigde Staten. De 87-jarige minister-president maakte bekend, dat de administratie van de buitenlandse handel onder leiding zal staan van John P. Dawson, vroeger professor in de Rechtswetenschappen aan de universiteit van Michigan. Hij zal alle uitvoer en invoer controleren. De aanvoer van de allernoodzakelijkste goederen zal zo spoedig mogelijk plaats vinden en in zodanig grote hoeveelheden dat er lage en vaste prijzen voor gesteld kunnen worden.

Het grootste gedeelte van de begrotingsgelden zijn bestemd voor het leger.

De steun der Verenigde Staten aan de Griekse strijdkrachten bedraagt meer dan 150 millioen dollars en zal nog groter worden als het leger wordt uitgebreid.

DE „WASHINGTON POST" OVER ZUID-AMERIKA.

De „Washington Post" schreef dat het tegengaan van het communistisch drijven in Latijns Amerika niet zo zeer een onderdrukking eist, doch eerder een economische verbetering.

In een commentaar op het voorstel van de afgevaardigde, Parnell Thomas, voorzitter van het comité voor Amerikaanse aangelegenheden in de Uno, welk voorstel het houden van een interamerikaanse conferentie van wetgevers om de uitbreiding van het communisme te blokkeren, inhield, schreef de „Post: „De strijdlustige herleving van de Komintern is een bedreiging voor de instellingen in dit Halfrond. De huidige economische wantoestanden over de wereld zijn in het voordeel van de communisten, daarom moeten wij op de eerste plaats tot een economische verbetering geraken."

De „Post" kwam met enkele concrete voorstellen voor de dag. Ten eerste stelde het blad voor om te komen tot een „eerlijke handelswijze" en haalde toen als voorbeeld de quaestie van Cuba's suiker aan. Op de tweede plaats moet er een uitbreiding komen van die instellingen die zich bezig houden met interamerikaanse aangelegenheden, verder moest het studenten-uitwisselingsprogram op grotere schaal geschieden en het bewapeningsplan voor Latijns-Amerika moet vermeden worden. Ook wilde de „Post" hebben, dat het Amerikaans systeem van het voeren van politiek geopenbaard wordt aan deze Amerikaanse landen.

DE INTERNATIONALE BANK.

Roeteens Rusland zeide in het economisch en sociaal comité van de Uno, dat er gevaar bestaat, dat de Internationale Bank een filiaal zal worden van Wallstreet en zich te buiten zal gaan aan het maken van onderscheid ten aanzien van zekere landen. Zulk een streven is nu duidelijk in de buitenlandse politiek der Verenigde Staten.

Jose Perez Cubillas van Cuba protesteerde hiertegen en zeide, dat Rusland geen zedelijk recht had zijn stem te verheffen tegen de Bank, omdat Rusland geweigerd heeft er aan mede te doen.

De Russische vertegenwoordiger beschuldigde onder andere de Bank ervan, dat zij de oorlog in Indonesië aanwakkerde. Alhoewel Rusland geen lid is van de Bank zou het toch gaarne zien, dat de door de Bank toegestane leningen worden voorgelegd aan het sociaal en economisch comité van de Uno om te worden nagezien. In het comité wordt op het ogenblik de quaestie behandeld, dat de Bank zonder goedkeuring van het comité, waaronder het oorspronkelijk geplaatst is, kan handelen.

De Rus zeide, dat de Verenigde Staten de Bank gebruiken als een politiek instrument. Toen Polen een lening vroeg, werd er een commissie naar Polen gestuurd om de politieke toestand aldaar op te nemen in zover dat de economische voorwaarden kon beinvloeden. Daarnaast gaf de Bank wel een lening aan Nederland, dat oorlog voert tegen de Indonesiërs.

De Cubaanse afgevaardigde ontkende dat Rusland over deze quaestie iets te zeggen had en verklaarde zich ervoor, dat het toestaan der leningen alleen afhankelijk zou zijn van vakmensen, die op zuiver economische overwegingen alle beslissingen moeten kunnen nemen. Het comité moet daarbuiten blijven. De Bank is belangrijk voor alle landen, die zich industrieel wensen te ontwikkelen. De Bank kan van grote betekenis zijn voor de vrede.

INDIA WIL AFRIKA HELPEN IN VRIJHEID'S ACTIE.

De „goede-wil" boodschap van Pandit Nehru.

„Wij wensen een wereld op te bouwen waarin algehele vrijheid zal heersen en waarin gelijke kansen bestaan voor alle rassen en volkeren," aldus **Pandit Jawaharlal Nehru,** Minister van Buitenlandse Zaken van de regering van India, in een „goede-wil" boodschap tot de Afrikanen en Indianen in Afrika. Deze boodschap werd overgebracht door de Heer **James Beauttah,** die als afgevaardigde van de „Kenya African Union" een Inter-Aziatische conferentie bijwoonde.

De verdere tekst van de boodschap van Pandit luidt als volgt: „Staande op de rand van de onafhankelijkheid en vrijheid van India, zenden wij onze goede wensen voor de bevolking van Afrika. In onze lange strijd voor de vrijheid van India, hebben we kunnen beseffen wat de vrijheid betekent, niet slechts voor ons alleen, doch ook voor alle andere landen. Wij zijn daarvoor opgekomen voor de vrijheid van de bevolkingen in Azië, Afrika en overal ter wereld. De wereld kan inderdaad niet meer verdeeld blijven in een vrij en een niet-vrij gedeelte.

Iedere poging op dit gebied zal leiden tot moeilijkheden en oorlogen in de wereld. Vrede kan alleen verkregen worden op basis van een werelduitgebreide vrijheid.

Overal ter wereld is er ellende en misère geleden, doch men mag aannemen, dat de bevolking van Afrika het meest te verduren heeft gehad van alle andere volken. Zij moet daarom niet alleen de goede wil van de andere volken ontvangen, doch ook werkelijk steun ontvangen, zodat zij zich kunnen verheffen tot een onafhankelijke vrije bevolking, met een rooskleurige toekomst.

VLIEGTUIGONGELUK?

Uit gezaghebbende Britse bron komt het bericht, dat een Boeing vliegmachine met 62 personen aan boord in zee viel 650 kilometer ten Westen van Ierland. De controletoren van het La-Guardia vliegveld zeide echter, dat het vliegtuig landde nabij de weerboot van de kustbewaking in het Noorden van de Atlantische Zee. Het vliegtuig raakte waarschijnlijk zonder gasoline en landde hier om de passagiers in veiligheid te brengen. Het vliegtuig was op weg naar Ganden op New Foundland. Latere berichten meldden, dat het vliegtuig inderdaad op het water landde en dat reeds twee vliegtuigen te hulp zijn gesneld.

TUMACO IN VLAMMEN.

Berichten uit Bogotá meldden, dat er een hevige brand woedde in de havenstad „Tumaco" in de Stille Zuidzee. Slechts de buiten gelegen hutten, die door de negervissers bewoond waren, werden gespaard.

Een verslaggever van „El Tiempo" meldde, dat de bewoners van Tumaco geen dringende behoefte hadden aan medici en verpleegsters, doch wel aan drinkwater, daar al het reservoir gebruikt werd in een poging om de brand te blussen.

„El Siglo" schreef, dat de brand begon in een bioscoop op Vrijdag tegen 8.30 uur. De wrakken bleven tot Zondagmorgen smeulen. Er vielen geen doden, maar slechts enkele gewonden.

De materiële schade werd getaxeerd op 9.000.000 pesos.

NIET OPTIMISTISCH.

Joseph M. Dodge, president van de Amerikaanse Bankiersvereniging zeide in een radiorede, dat het herstel van Europa meer een zaak schijnt van een tiental jaren of meer. Dodge bezocht pas Europa en beschreef de toestand als buitengewoon gecompliceerd zowel economisch, financieel als politiek.

---

het nieuws van vandaag

In Parijs is een staking begonnen van de bussen en de metro.

Deze ochtend hadden de Parijzenaars het nog moeilijker dan anders om hun werk te bereiken. Minister-president Ramadier, beschuldigde de communisten ervan, dat zij deze staking gebruiken voor politieke doeleinden en invloed willen oefenen op de gemeenteraadsverkiezingen, die Zondag as. over geheel Frankrijk zullen gehouden worden. Het is een feit, dat zo de staking over het gehele land wordt uitgebreid, dit van grote invloed kan zijn op de uitslag der verkiezingen, tenzij deze worden uitgesteld. Wat ook al weer niet zo makkelijk is en gepaard gaat met grote kosten.

De vrijheid van den mens is het hoogste goed, alhoewel het bij de meeste mensen zwicht voor brood en spelen. Maar vrijheid is niet hetzelfde als ongebondenheid. Wij zijn tegen een stakingsverbod. Stakingen zijn soms nodig, alhoewel zij in deze zo ingrijpend georganiseerde maatschappij een dodelijke werking kunnen hebben. Slechts met wijs beleid en de verantwoordelijkheid aanvaardend kunnen de leiders der arbeiders in uiterste nood het stakingswapen hanteren. Zoals nu met stakingen wordt omgesprongen is het een treurig geval. Voor politieke doeleinden, voor krachtsvertoon en dergelijke gebruikt men dit tweesnijdend zwaard.

De arbeiders vergeten, dat staking uiteindelijk aan twee kanten scherp is vooral in deze gecompliceerde maatschappij. De directe gevolgen schijnen groot, maar de indirecte zijn groter en vallen terug op de arbeiders. Het onverantwoordelijk gedoe der leiders, die in vele gevallen slechts gestuwd worden door de ongecontroleerde hartstochten van weinig ontwikkelde en door haat bezielde groepen in hun organisatie, is een groot gevaar voor de gemeenschap in zijn geheel. Hier is de vrijheid geen vrijheid meer, maar ongebondenheid. Ook vrijheid is aan regels gebonden, die men niet straffeloos overtreedt. Een vrijheid, die ontaardt in ongebondenheid, leidt tot de chaos en geen mens zal ontkennen, dat we daar al heel dicht bij zijn. Ongebondenheid leidt weer tot dictatuur, want anders is het onmogelijk in de chaos iets te bereiken. Het is een cirkelgang, die meer voorkomt in de geschiedenis. Maar de mens is nu eenmaal hardleers en het is ook zo moeilijk alles te weten.

In Rome hebben de gemeenteraadsverkiezingen winst gebracht voor de Christelijk Democraten, de partij van Alcide de Gasperi. De communisten. De communisten en de Christelijk Democraten behaalden ieder 27 zetels van de 80. De andere zetels zijn verdeeld over de andere partijen.

De gemeenteraad, die de burgemeester moet kiezen, staat voor een moeilijk geval.

De Kamer van Koophandel en de Vereniging voor de Handel verstuurden weer telegrammen om nadruk te leggen op de urgentie der deviezenquaestie.

Britse Gemenebest eensgezind ten aanzien van Japan

Australie wachter aan de poorten van de Stille Zuidzee

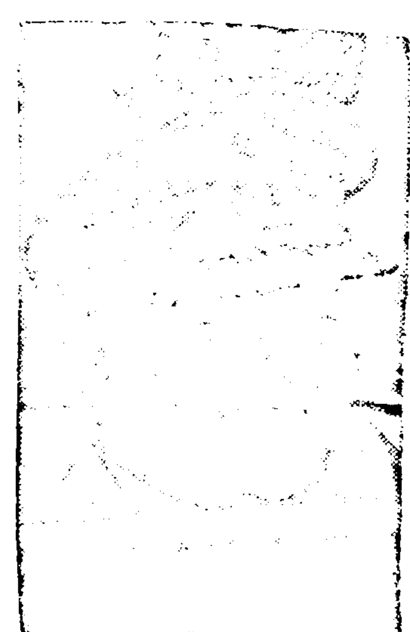
Japan moet gezond democratisch worden

De bedoeling van de in de Australische hoofdstad Canberra gehouden conferentie, waar het vraagstuk Japan ter sprake kwam, was ongetwijfeld om de meningen eens te polsen van de andere comparanten en vooral te onderzoeken in hoeverre Japan duurzaam onder contrôle te houden is. Dat deze conferentie geen beslissingen kon nemen was evident, wij moeten dan deze meer zien als een conferentie met een informatief karakter en als een voorloper op de komende vredesconferentie. Met opvallende nadruk is nog betoogd, dat de conferentie geenszins gericht was op het vormen van een of ander blok, dat, te zijner tijd zich tegen bepaalde vredesvoorwaarden zal richten.

Wanneer de conferentie van Canberra de seismograaf heet te zijn van de meningen, die er heersen, dan stemt het voor Australië, dat het initiatief nam tot deze conferentie, tot grote voldoening, dat het Britse Gemenebest eensgezind staat in zijn houding ten opzichte van het land van de Rijzende Zon. Voor Australië, dat zich nu gaat beschouwen als de trouwe wachter aan de poorten van de Stille Zuidzee, staan belangrijke gebeurtenissen op het spel. Waar vooral Australië het hoofd over breekt is het feit, dat het niet gaarne ziet, dat Japan ooit weer eens de gelegenheid krijgt militair op te treden en de vrede in het Verre Oosten te verstoren. Ontbinding van concerns, de oorlogsindustrie, die omgeschakeld wordt tot gewone industrie, uitoefening van scherpe contrôle op alle mogelijke import, ziedaar enkele maatregelen, die er toe moeten dienen Japan binnen de perken te houden en geen gelegenheid te geven zich op de wapenindustrie toe te leggen.

Om aan deze voorwaarden te voldoen, is het toch op de allereerste plaats nodig, dat er zich in Japan een gezonde democratie ontwikkelt. Welnu, in dat opzicht lopen de meningen nogal erg uiteen. Een Brits vertegenwoordiger in de geallieerde controleraad, waar de Amerikanen practisch het alleen voor het zeggen hebben, schat dat in 10 tot 20 jaar de Japanse democratie voldoende wortel geschoten heeft.

MacArthur is zelfs nog optimistischer en meent dat Japan in geen honderd jaar militair iets van betekenis zal kunnen ondernemen. Het moge waar zijn dat Japan bijna vleugellam gemaakt is door de genomen demilitairisatie maatregelen, ruim 92 vlooteenheden zijn bijv. onder Engeland, de Verenigde Staten, China en Rusland verdeeld, waarbij ieder land zes destroyers en zeventien escorte vaartuigen kreeg toegewezen, maar aan de andere kant moet Japan de gelegenheid geboden worden zichzelf economisch te bedruipen.



MACARTHUR
de sterke man van Japan.

Bovendien is de industriële en commerciële potentie van Japan, evenals die van Duitsland, onontbeerlijk voor het herstel der pacific economie.

En Australië vergeet daarbij niet dat het in Japan altijd een groot afnemer gevonden heeft van haar wol en levensmiddelen. Wanneer nu Japan deze producten importeert en daarvoor in ruil de producten aflevert van haar eigen lichte industrie, zal de ergste nood in Japan wel gelenigd zijn, maar dan herneemt het in de wereldhandel de plaats weer van de goedkoopste leverancier en men weet over het algemeen wel wat het „Made in Japan" toen zeggen wilde.

Maar het bezwaar, dat een land als Japan met zo'n duister politieke achtergrond, toch nog eens met meer kracht uit zal komen voor een revanche partij, heeft Amerika wel tot voorzichtigheid gemaand. De onmiskenbare analogie tussen het Japanse en het Duitse vraagstuk geeft aanleiding tot alleszins gerechtvaardigd nadenken. Vandaar dat Australië zich alleen wel gevoelt bij Amerikaanse steun.

Uiteraard was het voorstel van de minister van Buitenlandse Zaken, dr. Evatt, om het Japanse territorium te beperken tot de vier voornaamste eilanden en Amerika de contrôle toe te kennen over de andere eilanden en eilandjes, ten einde de Verenigde Staten de strategische contrôle te verschaffen over de centrale zone van de Aziatische tot de Amerikaanse kustlijn, nog niet eens zo dwaas.

Tenslotte zullen Australië en Amerika elkaar wel weten te vinden, indien de gang van zaken niet die loop zullen hebben, die men in beide landen verwacht.

Persstemmen in Indonesië

Het te Batavia verschijnende republikeinse blad „Masa Indonesia" merkt naar aanleiding van de vraag hoe lang de tegenwoordige toestand nog kan duren o.m. op, dat de tijdsvraag van ondergeschikt belang is, want de „ware republikein" zal zijn politieke overtuiging niet gemakkelijk wijzigen, en mogelijk zelfs nimmer, tenzij het een republikein betreft, die er slechts op uit is voor zich zelf een lucratief ambt of positie te verwerven. Indonesia beseft thans waarvoor het strijdt en leeft, en daarom speelt de tijd geen rol.

Het republikeinse persbureau „Antara" verbindt aan het bericht betreffende het onderzoek, door de republikeinse regering ingesteld naar de juistheid van het Nederlandse bericht omtrent de beschieting der consuls nabij Singosarie de insinuatie dat mogelijk „gehuurde provocateurs" hiervoor wel eens verantwoordelijk zouden kunnen zijn, waarna uit het incident de conclusie wordt getrokken dat de Nederlanders niet in staat zijn het gezag uit te oefenen, ondanks het feit, dat zij het tegendeel beweren.

Dit zelfde persbureau meldt ook, dat volgens een verlaat bericht uit Tandjoeng Enim aldaar op 25 en 27 Augustus jl. de bevolking tegen de Nederlanders is opgestaan tengevolge van het optreden der Nederlandse soldaten en dat 500 Japanners van het Nederlandse leger muitend aan de opstand deelnamen omdat 19 hunner door de Nederlanders waren vermoord aangezien men aan verschillende fronten ontevreden over hen was.

Betreffende de keuze door de republiek van Australië als haar vertegenwoordiger in de commissie van drie verklaarde Gani aan de „Masa Indonesia", dat dit de beste keuze was die de republiek kon doen, terwijl de Australische Consul aan ditzelfde blad verklaarde, dat dit „good news" was. In een commentaar wijst het blad er op, dat het beter is een goede buur dan een verre vriend te hebben, waaraan het toevoegt dat de Nederlanders deze keuze stellig onprettig zullen vinden, aangezien het de Nederlanders reeds lang een ergernis was dat het land van de „white Australia" politiek de republikeinse belangen zo ter harte blijken te gaan.

De „Berita Indonesia" publiceert een artikel van de Australische vakverbondsleider Healy, waarin de mogelijkheden van politieke en economische samenwerking tussen de republiek en Australië onder de loupe worden genomen en aangedrongen wordt op het sluiten van handelsverdragen.

De te Solo verschijnende „Merdeka" stelt vast, dat de Australiërs niet veel voor de Nederlanders voelen, omdat die zich gedurende de oorlog misdroegen; het blad meent dat op meer intensieve wijze het hoofd kan worden geboden aan de Nederlandse agressie wanneer de belangstelling van „meer welgezinde landen" wordt aangewakkerd.

Het blad „Nasional" bevat een verward betoog, waarin een tegenstelling tussen de sterling- en dollarblokken te berde wordt gebracht, waarbij wordt geponeerd, dat Nederland aan de dollarzijde staat en de republiek, door de keuze van Australië als vertegenwoordiger, aan de andere zijde.

De Bataviase „Keng Po" toont zich gereserveerd inzake het bericht uit Nanking, waarbij wordt overwogen oorlogsschepen en vliegtuigen naar Indonesië te zenden. Het blad meent, dat de Chinese regering haar strijdkrachten veel te hard nodig heeft in het eigen land, en dat overigens de wijziging der houding van China in de Veiligheidsraad voldoende is om de republikeinse positie te verzwakken, terwijl de Nederlandse positie verstrekt zou kunnen worden door een verzoek uit Nanking aan Nederland, om ook de Chinezen op republikeins gebied te beschermen.

De „Berita Indonesia" stelt als eis, dat ingeval de besprekingen worden hervat onder bemiddeling van de Veiligheidsraad deze en Nederland met de republiek moeten onderhandelen op basis van de facto en de jure-erkenning, het Nederlandse leger moet worden teruggetrokken tot de demarcatielijnen van 14 October in afwachting van algeheel vertrek, terwijl de republiek op gelijke voet met Nederland tezamen met de Veiligheidsraad een nieuwe basis moet scheppen, waarop „andere" gebieden zo spoedig mogelijk aan de republiek moeten worden toegevoegd.

Ook de te Medan verschijnende „Waspada" insisteert op ontruiming der nieuw-bezette gebieden, hetgeen het blad motiveert door er op te wijzen dat dit voor de republiek een bestaansnoodzaak is, omdat de haar resterende streken niet voldoende opbrengen om de bevolking te voeden.

Ook de „Nieuwsgier" meent, dat de kans op voortzetting der politie-actie belangrijk is gedaald en betreurt het, dat alles blijkbaar anders loopt dan vrijwel iedereen hier wenst. Het blad meent echter ook, dat de nadrukkelijke wens van Washington dat wij ons storen aan de besluiten van de Veiligheidsraad de verantwoordelijkheid der Nederlandse regering niet vermindert en dat daaraan slechts nieuwe aspecten zijn gegeven. Het blad besluit: „Onze belangstelling voor het rapport der consuls wordt onder deze omstandigheden groter: de inzichten van de Veiligheidsraad kunnen er in belangrijke mate door worden beinvloed."

Radio Djokja gaat inmiddels opnieuw te keer tegen Dr. v.d. Plas, wiens grondige kennis van cultuur, zeden en gewoonten van het Indonesische volk, vermeerderd door een diepgaande studie van de Javaanse, Soendanese, Madoerese en Arabische talen een „groot psychologisch gevaar voor het Indonesische volk" betekent.

Het Chinese blad „Star Weekly" zegt in haar weekoverzicht van 7 September o.a.

Het rapport van de consuls van Batavia zal ons zeker waardevolle inlichtingen verschaffen over de werkelijke toestand in dit land. Het staat vrijwel vast, dat deze inlichtingen belangrijk zullen afwijken van die, welke radio Djokja ons geeft. De officiële mededelingen van Djokja zijn moeilijk te controleren en gewoonlijk vermengd met fantasie.

Wil het rapport goed en waardevol zijn, dan mag men verwachten, dat daarin ook suggesties worden gegeven met betrekking tot de te nemen stappen om de toestand te verbeteren. In dit opzicht is de Star Weekly minder optimistisch.

Behalve een onderzoek van de consuls, wordt zoals bekend een drie mogendheden commissie ingesteld. Nederland heeft België gekozen, maar Dojkja heeft nog geen keuze gedaan. (Het overzicht is vóór 7 — 9 afgesloten. Ref.)

Een deel van de leiders in Djokja wensen Rusland te kiezen, maar een ander deel wil te voren het advies van Sjahrir afwachten. Het is vrijwel zeker, dat de groep van Sjahrir Rusland niet zullen kiezen.

Intussen wordt zowel van Nederlandse als van republikeinse zijde iedere dag bericht, dat het cease fire order wordt overtreden. De S.W. vermoedt, dat de buitenlandse consuls in Batavia wel zullen begrijpen, dat deze „overtredingen" voornamelijk voortspruiten uit het feit, dat Djokja de proclamatie van de Nederlanders m.b.t. de nieuw bezette gebieden, niet erkent.

Djokja maakt bekend, dat deze gebieden niet door de Nederlanders zijn bezet. Ook ontkent ze, dat de Nederlanders in die gebieden het gezag uitoefent, het de facto evenmin als het de jure gezag. Het gezag van de Nederlanders reikt volgens Djokja net zo ver als hun bajonetten lang zijn en deze bajonetten zijn slechts verspreid over diverse plaatsen.

De Australische en Franse consuls hebben zich optimistisch uitgelaten over de mogelijkheid van een vredelievende oplossing van het conflict, ofschoon het samenstellen van het rapport alleen volgens de Australische consul niet minder dan twee maanden zal duren. De S.W. vreest dan ook, dat indien het Indonesische probleem in handen van de Veiligheidsraad blijft, de toestand hoe langer hoe verwarder zal worden en dit land een tweede Griekenland of Pakistan zal worden. Dit vooruitzicht is vooral voor de Chinese bevolking in het binnenland somber.

Over het feit, dat Dr. Beel minister van O.G. is geworden in verband met de ziekte van Mr. Jonkman, schreef de Star Weekly dat deze verandering betekent, dat het ministerie van O.G. van de P. v.d. Arbeid is overgegaan op de Katholieken, iets waar de P. v.d. A. destijds steeds tegen verzet heeft. Deze verandering, welke door de progressieven h.t.l. wordt betreurd, was te voorzien. De leiders van de P. v.d. A. hebben Djokja reeds gewaarschuwd dat de houding van de republiek de positie van de P.v.d.A. uiteindelijk moeilijk zal maken.

Intussen heeft de Nederlandse regering de houding van Djokja, die de ambtenaren verbiedt om met de Nederlanders samen te werken, scherp gelaakt. Dit verwijt van Nederlandse zijde is volgens de Star Weekly slechts ten dele juist. Inderdaad wil een deel van de Indonesische ambtenaren uit principe niet samenwerken. Wij moeten niet vergeten, aldus de S.W., dat de ruggegraat van de revolutie en van de nationale beweging wordt gevormd door de intellectuelen en half-intellectuelen, die vrijwel allen ambtenaren zijn. Anderzijds is de houding van Djokja om alle Indonesiërs, die met de Nederlanders samenwerken „Nicahonden" te noemen, eveneens onjuist. Onder hen vindt men ook patriotten, die ook vrijheid wensen, maar deze vrijheid langs een andere weg wensen te bereiken.



WACHTDIENSTEN.
C.P.I.M.

Telegram Afdeling: tel. 307 na 23 uur M. v.d. Water, tel. 553.
Personeel Afdeling: L. A. Lemmens, Bernhardlaan 2, tel. 272.
Materialen Afdeling: T. J. Wisman, Julianadorp 13 (oud), tel. 720.

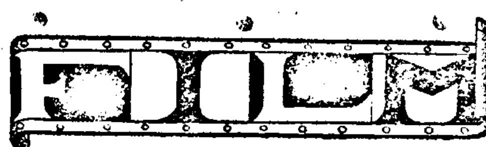
C.S.M.

Rederij: N. H. L. van der Barst tel. 690.
Scheepsagentschap: 8 — 23 Office, tel. 458 — 551; 23 — 8 A. Bloemink, tel. 288.
Dok Afdeling: D. J. Egge, tel. 821.
Bioscoopprogramma: Theater Asiento: Dinsdag, 14 October 1947: „Wake up and Dream". Geen toegang beneden 16 jaar.

OPRICHTING VAN EEN COMMISSARIAAT.

Het bericht, dat wij gisteren publiceerden over een oprichting van een commissariaat, heeft nog al wat beroering in handelskringen teweeg gebracht.

De directie van de C.P.I.M. verzoekt ons mede te delen, dat haar van dergelijke plannen niets bekend is.



FILMNIEUWS.
Hij weet werkers te waarderen.

Geluidstechnici hebben zo hun eigen maatlatje, waarmee ze de grootte van een (film)ster afmeten.

Charles Laughton nu is één dier acteurs, die altijd hun respect afdwingt, omdat hij na iedere opgenomen scène, in plaats van te rusten, met de geluidstechnicus het geluid doorneemt, teneinde na te gaan hoe het dialoog is opgenomen.

Charles Carroll, de eerste geluidstechnicus bij de opnamen van de Universalfilm „De Verdachte", vertelde, hoe na iedere „take" Laughton hem raadpleegde.

Laughton weet, aldus Carroll, dat de film, behalve een artistieke zijde, ook nog een technische kant heeft, en hoe goed ook een scène in de studio moge klinken, het publiek hoort slechts een op filmband vastgelegde weergave van het geluid.

Laughton zelf nu, komt na iedere „take" in het hokje van de soundmixer en controleert het zo juist gesproken woord en mocht het geluid niet zó weergegeven worden als hij het bedoelde, dan gaat de hele scène onherroepelijk over.

De technici vinden dan ook grote waardering in Laugtons ogen en hij verstaat de kunst om in iedere film opnieuw weer een goede „teamspirit" aan te kweken. Omgekeerd dragen zij dan ook Laughton op de banden en dit is een der redenen waarom iedere film met Laughton zo uiterst verzorgd is.

„De Verdachte" zal binnenkort in ons land in vertoning komen. Zij tegenspeelster in deze rolprent is Ella Raines, de regie was in handen van Robert Siodmak.



OLYMPISCHE SPELEN.

De Nederlanders zullen de Londense spelers alleen kunnen bezoeken, indien de uitwisselingstransactie met andere toeristen mogelijk gemaakt wordt. Hiertoe werden reeds pogingen beraamd.

SPORT-SPLINTERS.

Te Brussel won van Vliet de „grand prise" bij het wielrennen.

De Belg Gosseling won de prof. sprint op de Oerlikonbaan, terwijl Hyzendoor de amateurs sprint won.

De prijs voor de omniumrace werd toegekend aan Coppi.

Het Antwerpens Belgo paar Adriaansens—Bruyland won de koppelrace.

Nieuws van Overal

NIEUWE AMBASSADEUR.

De nieuwe Venezuelaanse Ambassadeur in Londen, Juan Oropesa, heeft zijn geloofsbrieven bij Koning George op het Paleis Buckingham aangeboden.

CONTROLE OP TRINIDAD.

Volgens instructie van de Minister van Financiën mogen de banken op Trinidad geen biljetten van de Bank of England accepteren. Deze stap is genomen om de illegale handel in ponden sterling tegen te gaan.

ONTPLOFFING TE RYCHNOV.

In de staalfabrieken te Rychnov in Tsjechoslowakije, het vroegere Reichenau, nabij de Duitse grens had een ontploffing plaats. Na de ontploffing volgde een bevel tot arrestatie van alle Duitsers boven de 18 jaar in de stad. De politie wilde geen enkele inlichting geven en zeide, dat niemand gedood werd. De schade wordt geschat op 400.000 gulden. De staalfabrieken werden door de Tsjechoslowaakse regering genationaliseerd.

CURAÇAO

GOUVERNEUR KASTEEL AANGEKOMEN.

Zijne Excellentie de Gouverneur is om ongeveer 10.30 uur gistermorgen op Schiphol aangekomen, waar Zijne Excellentie werd verwelkomd door de secretaris-generaal van het Ministerie van Overzeese Gebiedsdelen de heer Kiveron en de heer Hermans, secretaris van de Minister-President. Ook de persvertegenwoordigers waren op Schiphol aanwezig aan wie de Gouverneur enige inlichtingen verstrekte. De Gouverneur zou nog gisteravond een onderhoud hebben met de Minister-President en heeft reeds een uitnodiging ontvangen om hedenavond een vergadering van de Staten-Generaal bij te wonen, waar Prinses Juliana de eed zal afleggen voor Haar regentschap.

DE DOLLARCRISIS.

Druk telegrafisch verkeer met Den Haag.

De Kamer van Koophandel heeft naar aanleiding van de huidige dollarcrisis, een tweetal telegrammen verzonden.

Een telegram werd gezonden naar de minister-president, Dr. L. J. M. Beel en een naar Z.E. Gouverneur Dr. P. A. Kasteel, dat slechts een bevestiging was van het naar de minister-president gezonden telegram.

Dit bewust telegram had de volgende inhoud:

Verwijzend naar haar telegram aan minister van Financiën d.d. 16 September komma moet de Kamer van Koophandel en Nijverheid van Curaçao met urgentie bij Uwe Excellentie aandringen op spoedigste oplossing dollarvoorziening van dit Staatsdeel stop Gezien het feit dat wij sedert 21 Augustus geen dollars hebben ontvangen is de toestand van de bevoorrading uiterst zorgwekkend en consequenties hiervan niet te overzien.

Voorzitter WFG Mensing.
Secretaris Th AC Beaujon.

Los van dit initiatief van de „Kamer van Koophandel", heeft ook de „Curaçaosche Vereniging voor de Handel" telegrammen verzonden naar de minister-president en een afschrift daarvan aan de Gouverneur.

Dit telegram luidde:

Naar aanleiding reis Z.E. Gouverneur Dr. Kasteel heeft ondergetekende vereniging de eer Uwe Excellentie met de meeste nadruk te wijzen op buitengewone critieke toestand waarin dit Staatsdeel verkeert tengevolge van het uitblijven van dollarremises punt Z.E. Dr. Kasteel vertolkt gevoelens van geheel Curaçao wanneer hij op allerspoedigste bevredigende oplossing van dit voor Curaçao van vitaal belang zijnde vraagstuk aandringt punt Reeds nu doen zich gevolgen van ingrijpende tijdelijke maatregelen wegens dollargebrek gevoelen terwijl uiteindelijke consequenties van verder uitstel voor Curaçao's economisch leven onoverzienbaar punt Kunnen niet nalaten te wijzen op grote ongerustheid die heerst bij gehele bevolking wegens uitblijven definitieve oplossing die inhoudt volledige inwilliging van Curaçao's billijke eisen unquote Wij mogen Uwe Excellentie volledig succes toewensen in Uw onderhandelingen.

Curaçaosche Vereniging voor den Handel.

BENOEMINGEN.

Naar wij uit officieuze bron vernemen is de Heer E. A. Romer benoemd tot Voorzitter van het Statencollege, terwijl tot leden de heren A. G. Smeets en F. A. Vromans werden benoemd.

Het was voor ons hedenmorgen echter onmogelijk van bevoegde zijde een bevestiging van bovenstaand bericht te ontvangen.

MUZIKALE REVUE.

De heer Romoldo Hanst deelt ons mede, dat zijn vereniging morgenavond om 8.45 uur een muzikale revue zal geven in het Theater Roxy. Voor verdere bijzonderheden hieromtrent verwijzen wij onze lezers naar de advertentie op pagina 3.



ONS KONINKRIJK

MINISTER PRESIDENT BEEL MINISTER VAN ALGEM. ZAKEN.

Bij Koninklijk Besluit is de minister-president dr. L. J. M. Beel benoemd tot minister van Algemene Zaken. Toen op 2 Juli het kabinet Beel zijn intrede in het parlementaire leven deed, was de minister-president belast met de portefeuille van Binnenlandse-zaken.

Door tal van interne moeilijkheden heeft minister Beel de portefeuille van overzeese Gebiedsdelen tot zich genomen. Voor Binnenlandse zaken werd benoemd mr. Witteveen uit Overveen.

Nu de reorganisatie van het kabinet voor de deur staat, wordt het ministerie van Overzese Gebiedsdelen gesplitst in een Oost-Indische en een West-Indische afdeling.

De oud-minister van Overzese Gebiedsdelen, mr. J. A. Jonkman, wordt algemeen als de candidaat beschouwd voor Oost-Indië, voor West-Indië wordt een niet partij man gekozen. Dit niet, om het evenwicht tussen KVP en P. v.d. A. van het kabinet niet te verstoren.

PHILIPS ADOPTEERT INDONESISCHE STATEN.

De N.V. Philips' gloeilampen fabrieken heeft de staten Oost-Indonesië en West-Borneo geadopteerd. De bedoeling is beide staten in hun opbouw en ontwikkeling met raad en daad bij te staan. Daartoe zal Philips haar kennis en ervaring en haar relaties over de gehele wereld ter beschikking stellen van deze staten om op broederlijke wijze aan hun opbouw mede te werken.

BEURSNOTERINGEN AMSTERDAM.

Conversielening 99¼, Koninklijke 464½, Unilever 305, Philips 389, AKU 184¾, Ned. Scheepvaart Unie 195, HVA 235½, Delimy 166¾, Amsterdamrubber 162½.

De aandacht bleef zich voornamelijk concentreren op rubberaandelen. De gehele beurs was goed gedisponeerd, hoewel de slotprijzen enigszins lager waren.

GOUDEN ZWAARD VOOR EISENHOWER.

Hedenmorgen heeft Generaal Eisenhower uit handen van de Nederlandse ambassadeur te Washington, Mr. E. van Kleffens het gouden zwaard ontvangen.

Het gouden zwaard is een geschenk van H.M. de Koningin als dank voor hetgeen „Ike" voor Nederland in het bijzonder gedaan heeft.

Het heeft anderhalf jaar geduurd, voordat dit gereed gekomen is. Het gevest en schede is bezet met edelgesteenten in de meest uiteenlopende variëteiten.

DE ONZUIVERE NEDERLANDSE AETHER WEER ACCUUT.

De Radiokwestie is in Nederland weer in een acuut stadium getreden. Volgens de „Volkskrant" heeft de Radioraad aan de minister van Onderwijs Kunsten en Wetenschappen dr. J. J. Gielen, geadviseerd over te gaan tot stichting van een Centraal Radio instituut op wettelijke basis. Dit instituut zou dan de beschikking krijgen over de zenders Hilversum I en II, waarvoor er een voor een natienaal programma en de andere voor de andere omroepverenigingen bestemd blijft.

De Radioraad vertrouwt er op dat de omroepverenigingen hun gebouwen en apparatuur aan genoemd instituut ter beschikking zullen stellen.

In geval de omroepverenigingen weigeren mede te werken en te oordelen naar wat het verleden heeft geleerd, —is daar alle kans op— adviseert de Radioraad de regering over te gaan tot onteigening op korte termijn.

De reacties van verschillende radio-directeuren zijn niet mis te verstaan.

Unanjem is men van oordeel dat het voorstel absurd en onaanvaardbaar is.

De heer W. Vogt van de A.V.R.O. is van mening dat dit plan getuigt van een volkomen gemis aan begrip van de verhoudingen die in het radiobedrijf heersen.

Van her en der

AARTSHERTOG VERMIST.

De politie van Wenen berichtte, dat de Aartshertog van Oostenrijk, Wilhelm von Habsburg Lotharingen, sinds 26 Augustus jl. vermist wordt.

Het blad „Wiener Kurier" schreef dat de vrienden van de Aartshertog wisten te vertellen dat hij door Russische militairen gevangen werd genomen bij een kamp nabij Wiener Neustadt in de Sovjetzone van Duitsland.

RONDOM DE MOEFTI.

Een zegsman van het Ministerie van Buitenlandse Zaken te Londen deelde mede, dat de verbannen Groot Moefti van Jerusalem door de Britten gevangen genomen zal worden, indien hij een poging doet om in Palestina te komen. De Britse bladen schreven dat Moefti Haj Amin El Husseini een bezoek heeft gebracht aan een punt aan de Noordwestelijke grens van Palestina.

MUNDT OVER HET COMMUNISME.

Mundt, de republikeinse afgevaardigde van South Dakoto, zeide, dat de communistische beweging in West Europa gedurende de laatste 2 á 3 maanden tot staan werd gebracht, doch dat het gemakkelijk weder op de benen kon komen.

Mundt, die voorzitter was van het subcomité van het departement van Buitenlandse Zaken te Washington, welk comité gisteren terugkeerde van een tocht door Europa, drong aan op een spoedige hulpverlening aan Frankrijk voor de komende winter en zeide, dat Italië waarschijnlijk een extra toewijzing van voedsel nodig zal hebben.

ONTPLOFFING BIJ HET SUEZKANAAL.

Het Onafhankelijke dagblad 'Alaharam' te Cairo berichtte gisteren een hevige ontploffing in Britse legeropslagplaatsen te Abou Sultan, vijftien kilometers van het Suezkanaal. De gehele dag duurden de branden voort.

FRANKRIJK MAG MEER KOPEN.

De Verenigde Staten willigden het Franse verzoek in om 93 millioen dollars te mogen besteden uit een lening voor de aankoop van Noordamerikaanse olie, steenkool, spijsolie en katoen. De leningsgelden waren oorspronkelijk toegestaan voor de aankoop van machines en onderdelen.

UITVERKOOP.

Op de Place Vendôme kan men de laatste dagen een particulier detective met traditionele bolhoed en paraplu voor een bekende juwelierszaak op en neer zien wandelen. Links onder zijn regenjas puilt iets uit, wat de vorm van een revolver heeft. De oorzaak van deze voorzorg? In de etalage ligt tussen allerlei gouden sieraden heel nonchalant de tiara-vormige kroon van keizerin Joséphine, die men op het bekende schilderij van Louis David bewonderen kan. In een zware montuur schitteren grote, blanke diamanten. Vermoedelijk heeft een erfgenaam van de familie Napoleon, die op zwart zaad zit, de kroon in die uitstalkast doen deponeren, op zoek naar een maharadja of een kauwgummivorst, die er een rijtje dollarbiljetten voor neertelt.

OVER DE DAKEN.

Toekomstdromen zijn de luxe van de arme man. Engeland kan niet de huizen bouwen die het nodig heeft, maar het bezit mannen, die met een wreed gebaar over de grauwe werkelijkheid heenstappen. De heer Cave-Brown-Cave hield een rede voor een ingenieursvereniging, waarin hij zijn plannen bekend maakte voor een weg over de daken van Shepherd's Bush naar Oxford Street, acht kilometer lang. Hij wil een straat van huizen van 35 meter hoog bouwen en zijn droomautoweg over de platte daken aanleggen. De voordelen zijn enorm: de duizenden auto's, die nu in de spitsuren het verkeer lamleggen, kunnen zonder iemand te hinderen, de stad verlaten.

Dit blijde bericht verheugde ons in de week, dat 800.000 Engelsen haastig proberen hun wagens te verkopen, omdat hun benzinetoewijzing is ingetrokken.

AUTO-DRAMA.

Het is een drama, die auto's. Mensen, die twee jaar lang elke week hun auto-handelaar hebben opgebeld om te zien of hij geen tweedehands wagentje had, kunnen er nu honderd per dag kopen tegen prijzen, die dichtbij die van 1939 komen. Maar niemand bijt. Slechts de politie heeft een goed woord voor de maatregel van de geplaagde regering gehad. „Nu zullen we heel wat meer bandieten te pakken krijgen". Het is niet, dat de heren geen benzine kunnen krijgen, maar zij zullen moeite hebben om met goede papieren voor de dag te komen.

DE EEUWIGE BERNARD SHAW.

Eenmaal per jaar verlaat een aantal journalisten Londen om te gaan interviewen ter gelegenheid van een van zijn vele verjaardagen. Maar eenmaal per jaar ten minste is Shaw in Londen te zien op het toneel. Reeds nu worden toneelstukken geschreven, waarin deze legendarische figuur voorkomt. Shaw is nooit bijzonder vriendelijk tegen zijn bezoekers, maar de ongelukkige acteurs, die hem op het toneel moeten uitbeelden, kunnen altijd op zijn steun en goede raad rekenen.

Hij komt zelfs naar het theater om de speler te zien. Zo bezocht hij onlangs het Unity Theatre in Londen, waar een nieuw stuk, waarin hij verschijnt, binnenkort voor de eerste keer wordt vertoond.

Wie schetst zijn verbazing toen een der werklui in het theater, die dacht, dat hij met een toneelspeler te doen had, hem zeide: „Nou, mijnheer, u lijkt niet erg op Bernard Shaw. In uw plaats zou ik de oude heer nog eens goed bekijken, voordat ik de planken opging."

NIEUWS IN HET KORT.

— De grondwetscommissie zal Donderdag 16 October geïnstalleerd worden.

— Het m.s. Oranje zal op haar route naar Indië Port-Said wegens de daar heersende cholera niet aandoen.

— Het militair vliegveld Valkenburg zal Woensdag door de marineluchtvaartdienst worden overgenomen.

— H.K.H. Prinses Juliana zal gedurende het regentschap op het paleis te Soestdijk verblijven.

— De pianiste Myra Hess is benoemd tot commandeur in de orde van Oranje Nassau.

— Nederland zal volgend jaar 1700 zg. Duitse volksauto's kopen.

AGENDA

BIOSCOPEN:

WEST-END: „That Texas Jamboree" 7 en 9 uur.

ROXY: „Zij ontmoetten elkaar in Moskou" 7 en 9 uur.

CINELANDIA: „Hasta que perdió Jalisco" 8 uur.

THEATER BRION: Zangvereniging „Harmonie" 8.15 uur.

WIT GELE KRUIS: De dienst van wijkverpleging wordt tot en met 19 October as. waargenomen door Zuster Kerkhoven, Habaai, tel. 2341.

APOTHEKEN: De avonddiensten tot en met 17 October as. worden waargenomen door: Botica Excelsior (Punda), Herenstraat 4, tel. 2004; Botica Emma (Otrabanda), Bredestraat 159, tel. 1636.

CUROM:

Dinsdag: 18.30 Uitzending voor de kleintjes (N.); 18.50 Dinermuziek; 19.20 Uitzending in het Papiament; 19.35 Operette concert; 20.00 Nieuws; 20.15 Kamermuziek; 20.45 Rio Canario band; 21.30 De wereld schrijft; 21.35 Meesterwerken van onze tijd; 21.55 Nieuws. ziek; 12.30 Nieuws; 12.45 Master's Music Room.

SCHEEPSBERICHTEN.

13 October.

Alcoa Corsair naar Trinidad; Federal Ranger van Aruba; Luna naar Maracaibo; Federal Ranger naar Maracaibo.

AANBEVELING

Hiermede beveel ik de St. Antonius Cursus, Hoogstraat 42, aan allen, die een vlugge en goede opleiding in stenografie wensen te genieten, aangezien ik dezer dagen het examen voor 165 lettergrepen per minuut met gunstig gevolg heb afgelegd.

Een tevreden leerlinge.
P. X.

Keren Oostenrijkse Krijgsgevangenen uit Rusland terug ?

Politieke propaganda met mensenwrakken

Terwijl Amerika alle krijgsgevangenen zonder uitzondering naar Oostenrijk heeft teruggezonden en Frankrijk en Engeland dit voorbeeld in grote lijnen hebben gevolgd — slechts een klein aantal Oostenrijkers bevindt zich nog in Engelse of Franse kampen omdat hun politiek verleden zo zwaar belast is dat men hun terugkeer als gevaarlijk beschouwt — houden alleen Rusland, Joegoslavië en Polen nog grote aantallen Oostenrijkers gevangen en het is wel zeker dat het grootste gedeelte zich in Rusland bevindt. Nauwkeurige cijfers ontbreken natuurlijk; alle pogingen der Oostenrijkse regering om van de Oostenrijkse regering om van de Russische autoriteiten nadere gegevens omtrent namen, verblijfplaats en aantal te verkrijgen zijn mislukt.

Bijna 28.000 vermisten.

Het gevolg was dat de regering zich gedwongen zag op eigen gelegenheid materiaal te verzamelen. Er werd een oproep in de pers gepubliceerd met het verzoek inlichtingen te verschaffen omtrent personen, van wie men vermoedde of met zekerheid wist, dat zij zich in Russische krijgsgevangenschap bevonden. Op deze wijze wil men Rusland laten zien, dat men zich hier wel degelijk bekommert om een mensenleven, zelfs van krijgsgevangenen, en dat men met alle middelen wil voorkomen, dat er eenvoudigweg mensen verdwijnen zonder dat er een haan naar kraait, aldus 'De Tijd'.

Het resultaat van deze privé-Oostenrijkse actie was, dat men met zekerheid te weten is gekomen, dat ongeveer 13.000 Weners krijgsgevangenen zijn, van wie bijna 12.000 in Rusland, en dat bijna 28.000 als vermist moeten worden beschouwd. Deze getallen zijn beslist te laag, omdat een aantal vrouwen enkele comop de zoek-actie hebben gereageerd. In de loop van 1946 zijn weliswaar onregelmatig grotere en kleinere groepen van gevangenen teruggevonden, maar het was duidelijk, dat Rusland deze door ziekte en uitputting onbruikbare wraken afschoof, omdat zij als arbeidskrachten niet meer in aanmerking kwamen en voor de voedselvoorziening eerder een last waren. Hoe deze „heemvaarders" er uit zagen, weet iedere Wener te vertellen die deze mensenwrakken in lompen door de stad heeft zien zwerven, terwijl zij op reis naar huis om een stuk brood of kleding bedelden. De verontwaardiging hierover, vooral onder het eenvoudige volk, was zo groot, dat een aantal vrouwen enkele communistische leiders gedwongen heeft zulk een gevangenentransport in ogenschouw te nemen en zich er van te overtuigen in welk een deerniswaardige toestand Oostenrijkers terugkeren uit Rusland, waarmee Oostenrijk volgens de communisten intiemere relaties zou moeten aanknopen.

Actie der communisten.

Na 1946 zijn er practisch geen gevangenen meer teruggekeerd en in alle lagen der bevolking vroeg men zich met bezorgdheid af, wat er dan toch met al die naastbestaanden in Rusland zou gebeuren. Toen begon opeens en geheel onverwacht de communistische partij in de maanden Juni en Juli van dit jaar een groots opgezette actie ten bate van de krijgsgevangenen. Men wilde het bewijs leveren dat de Oostenrijkse regering door haar verkeerd gevoerde politiek niet in staat was met Rusland over dit vraagstuk te onderhandelen, maar dat de communistische partij die kunst wel verstond. In de laatste dagen van Juli publiceerde het Russische persbureau Tass, op de voet gevolgd door de communistische pers, een brief van Stalin aan de leiders der Oostenrijkse communistische partij, waarin hij de terugkeer der gevangenen toezegde en beloofde dat de laatste krijgsgevangene voor het einde van 1947 weer thuis zou zijn. Dat dit antwoord op een communistische smeekbrief door deze partij als politiek propagandamiddel werd uitgebuit is begrijpelijk.

Wij willen ons niet te buiten gaan in een ongepast medelijden met het lot van Oostenrijkse krijgsgevangenen, die nu eenmaal in de Hitler-legers hebben gediend zonder daartoe met physiek of moreel geweld gedwongen te zijn geweest, die aanvankelijk voor een groot gedeelte aan een Duitse overwinning hebben geloofd, die allen meenden hun „plicht" te doen en van wie meerderen zich ongetwijfeld aan machtswellust zijn te buiten gegaan. Maar toch kan men als goed mens en overtuigd christen hopen, dat het lot dezer mannen worde verlicht, en kan men zijn weerzin niet onderdrukken, nu hier van alle kanten met deze deerniswaardige figuren politieke propaganda wordt gemaakt. Want onwillekeurig herinnert men zich nog hoe in de donkere oorlogsdagen ook Duitsland „grootmoedig" verklaarde, dat het de Nederlandse en Franse krijgsgevangenen zou vrij laten en hoe de N.S.B.-pers deze geste voor haar politieke agitatie uitbuitte.

Ofschoon menig Oostenrijker diep in zijn hart twijfelde aan de volledige uitvoering van de gegeven belofte, verhardde de publieke opinie hier niet in een weerbarstig en ongelovig zwijgen of in een houding van twijfelachtig afwachten, doch begon vooral de pers al deze mededelingen omtrent de gegeven beloften in grote opmaak over te nemen en werd er al dadelijk een comité benoemd, belast met de verzorging en verpleging der terugkerende gevangenen.

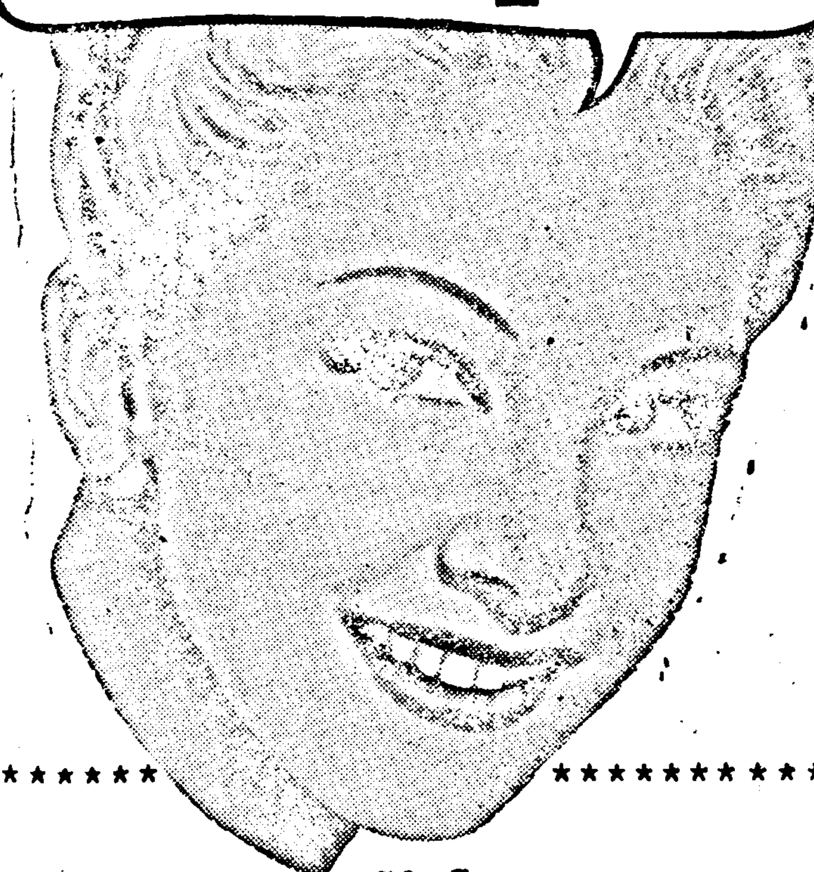
Nieuwe teleurstelling.

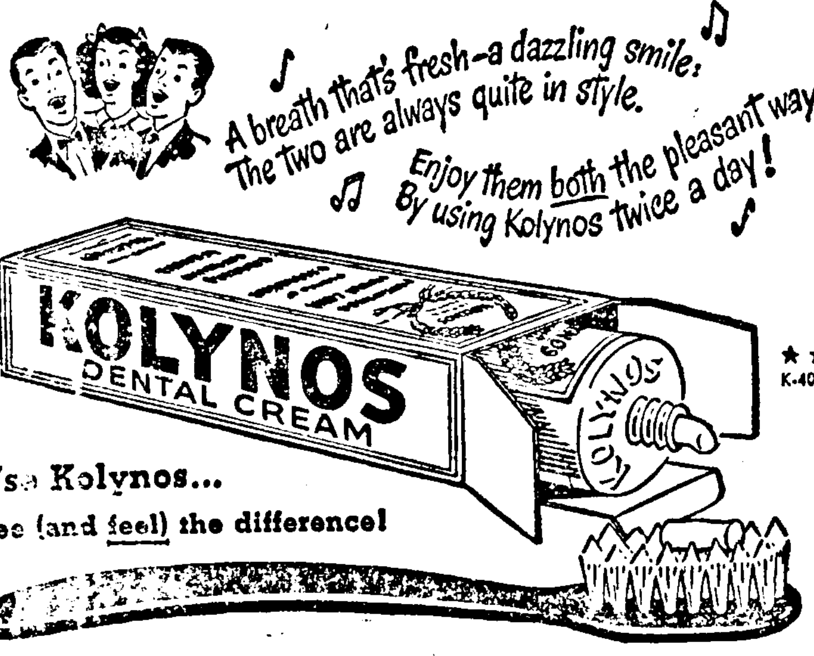
Op de propaganda-actie der communisten volgde dus een tegen-propaganda met het doel de gevangenen in alle geval vrij te krijgen. Derhalve moest aan deze aangelegenheid zoveel ruchtbaarheid gegeven worden, dat Rusland zich aan zijn gegeven woord niet meer kon onttrekken, zonder de communistische partij in dit land volledig te desavoueren. De verkeers-minister stelde onmiddellijk drie transporttreinen ter beschikking,die op staande voet naar het centrale kamp te Marmaros-Sziged in Roemenië werden gedirigeerd om de eerste groepen over te nemen, want een Sovjet-vertegenwoordiger had verklaard, dat de eerste 1500 gevangenen rond de 20e Augustus zouden terugkeren.

Maar Zaterdag 23 Augustus werd er een mededeling gepubliceerd, dat de transporten een kleine vertraging hadden ondervonden. Toen volgde de teleurstelling, omdat in de loop van de laatste Augustusweek nog geen enkele gevangene was thuis gekomen. Hierop greep de socialistische Minister van Binnenlandse Zaken, Helmer, in, die misschien wel de grootste tegenstander der communisten is. Zonder aan de twijfelachtige geruchten voedsel te geven herhaalde deze minister de geruststellende verklaring van Stalin, dat de laatste Oostenrijker voor Kerstmis in zijn vaderland zou zijn teruggekeerd. Een ongelooflijk staaltje van politieke agitatie! Want van de ene kant speelt deze minister de rol van de geruststellende, alle geruchten bestrijdende bewindsman en van de andere kant dwingt hij Stalin zijn woord te houden, op straffe van de communisten en hun gehele plan te laten vallen.

Er schijnen nu inderdaad de 6e September enige gevangenen in Marmaros-Sziged te zijn aangekomen en het is te hopen, dat deze veel geplaagde mensen spoedig door hun overige lotgenoten zullen worden gevolgd. Dan zal de politieke propaganda van beide zijden gelukkig een weerzinwekkend agitatiemiddel armer zijn.







„Orde en rust zijn hersteld"

Maar oorlogsvrijwillers maken de dessa's weer bewoonbaar

„Dit was vroeger de mooiste weg van geheel Java". Wij rijden in colonne van Semarang naar Salatiga. In gazenpas trekken de inheemse handelaren langs de soldatenweg. Manden vol djeroeks, papaja's en mangga's (inlandse vruchten), vertolken de gulheid van het land, dat in kleur zoveel lichtgroen kent, en zoveel wijnrood door de zon gestoven, dat men er een lome dronk van heeft. Over smalle, trapsgewijs tegen heuvelhellingen gebouwde sawahs heen, ziet men het wazige van een trotse berg, aldus Heman Leenes in „De Volkskrant".

Waar de natuur zo groots en mild is moet het goed zijn te leven. Haar snelheid van groei dekt wat ten onder ging. Een uitgebrand huis, gevangen in een ring van grote, rode bloemen, die wij kerstrozen zouden noemen, geeft géén hol-ogend beeld. Ginds diep het land in, is een onzichtbare lijn.

Aan deze zijde staat de Nederlandse soldaat en hij staat er te lang naar zijn zin. Aan de andere kant zit een scherpschutter, hoog in een klapperboom en wacht op zijn kans......

Toen ik enkele uren op Java was, heeft men mij verteld, dat er dingen zouden zijn, die ik nooit zou begrijpen. Men noemde het voorbeeld van „boleh tawar", het mogen afdingen op handelsterrein. De vreemdeling, die dit niet kent, gevoelt zich te allen tijde bedrogen, maar ik verbaas mij meer over de Westerling, die zich laat bedriegen en niet ziet op welke toonhoogte dit Java is afgestemd. Door een natuur als deze, zo royaal, zo onbeschrijfelijk gul, wordt de mens verwend èn gewend te vragen wat hij krijgen kan. In de politieke republikeinse wereld is het niet anders.

Duim in de lucht.

Op dit deel van Java is een „beperkte actie" gevoerd. Ik zal nooit kunnen houden van de weg Semarang — Salatiga, gewrongen door de mangelpers van militair transport. In de dessa's tientallen uitgebrande huizen; resten van muren door kogels doorzeefd. Langs de weg verwaarloosde cacaobomen, waarboven de rubberreuzen hoog uittorenen. Over de weg trekken als deinende scheepjes in felle, korte branding, de vrachtwagens met Nederlandse soldaten. Midden in een kampong hoort men het smeuïgste Limburgs en ginds zit een vertegenwoordiger van Eindhoven af te dingen op een tros bananen.

Maar er is „actie" geweest. Dat wil zeggen, dat het leven zijn harde eisen heeft gesteld. Er zijn doden en gewonden gevallen. De wereld heeft de laatste jaren te goed geleerd, dat troepenconcentraties normale levensverhoudingen in de weg staan, dan dat men nu het sprookje wil geloven van de opgestoken duim.

De soldaat is er achter. Een korporaal uit Heerlen zeide me: Ik zag TNI-soldaten hun duim in de lucht steken. Een soldaat uit Boxtel: Dezelfde mensen, die de duim omhoog lieten veren, staken een uur later huizen in brand. Het sprookje als paradepaardje dapper bereden, is ten einde. Het enthousiaste gebaar heeft van oorsprong een andere betekenis in het Midden-Javase. „Het is niet meer dan een teken van onderwerping", legde een veldprediker zijn jongens uit. Zolang je dit gebaar ziet, zijn orde en rust nog niet in werkelijkheid teruggekeerd.

De besten.........

Wie zal ooit „orde en rust"-brengende troepen begrijpen, wanneer hij niet gezien heeft, wat het wil zeggen — meende soldaat P. uit Maastricht, die nu bij Salatiga patrouille loopt. „Ik schrijf er niet meer over naar huis. Nederland kijkt maar tegen onze geweren en pantserwagens aan en ziet niets anders". Het is nu eenmaal weinig interessant te weten, dat soldaat P., de oorlogsvrijwilliger, zo gewiekst met de inlanders kan omgaan en soldaat S. uit Eindhoven, van beroep monteur, in zijn schik is, omdat hij op een onderneming met verwaarloosde motoren mag omspringen.

Het is zeven dagen geleden, dat ik een paleis heb gezien. Vandaag zag ik soldatenkwartieren. Een week terug ontmoette ik Dr. Van Mook, die verklaarde: „De oorlogsvrijwilligers zijn de besten van ons volk". Vandaag heb ik het begrepen. De Zuid-Limburgers, die ik in de dessa Bringin ontmoette, vonden bij aankomst een verlaten dorp. De dag daarop keerden 180 inwoners terug.

Na zeven dagen waren het er 1807. Vandaag was het dorp zo goed als compleet met 2814 dessa-bewoners. De mensen zijn weer aan het werk getogen. De commandant van deze soldaten is trots als een pauw, met dit resultaat van praten en normale omgang.

In een kampong bij Ambarawa waren orde en rust eveneens hersteld. Eergisteren was de bevolking plotseling verdwenen. Een patrouille werd op pad gestuurd — de mensen werden angstig in de bergen teruggevonden. Oorzaak: een oproerkraaier had verteld, dat de Nederlanders het plan hadden, mannen, vrouwen en kinderen te braden. „Een verd...... vuile streek", zeide Jan H. uit Venlo uit de grond van zijn hart.

Handen uit de mouwen.

Op de onderneming Getas vind ik de oud-B.S.-commandant van Tilburg, majoor H. Deze heeft een boekje gevonden, waarin veel over rubber te lezen staat. Hij is met het boekje in de hand terrein gaan verkennen; heeft eens een oog dichtgeknepen en door het andere scherp rondgeloerd. Hij zeide: met een maand kan deze onderneming weer draaien. Plantages in vrij goede staat. Een ruïneuze aanblik van vernietigde fabrieksgebouwen wel is waar, maar alle machines intact. Zijn troepje Brabanders beleeft er plezier van. Motoren worden uit elkaar gehaald, de onderdelen opgepoetst en gesmeerd en weer in elkaar gezet. „Moordwerk", zeide soldaat S., „ik kan mijn vak wat ophalen". De grote machines worden onder een afdak gezet. Maar het mooiste is, dat de vertegenwoordiger van het Landbouwsyndicaat bergen moeilijkheden zag om de zaak aan het draaien te brengen, vooral in verband met de veiligheid......... De waarde van de aanwezige verwerkte en half-verwerkte producten schatte hij intussen op ƒ 40.000.

Majoor H. heeft nu een voorstel ingediend: Met zijn troepje Brabanders twee maanden vrij van dienst. In die tijd zal de onderneming draaien. De inlandse arbeiders hebben allang in de rij gestaan. Het ziet er naar uit, dat Brabant dit stukje Indië uit de chaos mag halen. Verwondert het nog, dat de soldaten niet te spreken zijn over het Binnenlands Bestuur, waarvan het bij de politionele actie ten minste een maand ten achter is. Dagelijks merken ze het. Nog geen zout voor de bevolking gearriveerd; nog geen petroleum...... Overal soldaten, die het werk van B.B. doen — de OVW-ers bewijzen hun gewicht in goud waard te zijn. Niet het geweer herstelt orde en rust onder de klappers, maar de pit en energie van Nederlandse jongens, die niet bang zijn de handen uit de mouwen te steken.

Wereldnieuws

STAALTEKORT IN DE AUTOMOBIEL-INDUSTRIE.

Ware het niet, dat er thans in dd Verenigde Staten het grootste tekort aan staal heerst sedert het einde van de oorlog, dan zou de Amerikaanse automobiel-industrie in staat zijn haar productie tot een record van alle tijden op te voeren. De onlangs gegeven loonsverhogingen hebben ongeveer $ 150.000.000,— aan de jaarlijkse loonstaat der industrie toegevoegd voor fabrieksarbeiders, doch door de prijsverhogingen (waartoe nu alle voornaamste maatschapvijen zijn overgtgaan) worden deze uitgaven gedekt.

Het aantal te werk gestelden in dezeindustrie bedraagt thans ongeveer 1.000.000. Hierbij zijn 825.000 fabrieksarbeiders.

De automobielfabrikanten zijn nu in staat om een jaar-productie van 6.500.000 wagens te bereiken, doch de benodigde onderdelen komen in een langzamer tempo binnen dtn verwacht werd in verband met een tekort aan staal, in het bijzonder wat betreft plaatstaal.

Men vreest nu, dat pas laat in het volgende jaar voldoende hoeveelheden staal ter beschikking zullen komen en dat zodoende niet aan de grote vraag naar automobieen en vrachtwagens zal kunnen worden voldaan.

Indien de Amerikaanse automoziel-industrie haar huidige productiepeil kan handhaven zal zij in 1947 een totale productie bereiken van ongeveer 3.450.000 personen-auto's en 1.050.000 vrachtwagens.

Dit zijn 500.000 voertuigen minler dan waarop de productie abn het begin van het jaar werd geraamd. De totale productie van 1947 wordt slechts overtroffen door de productie van drie vroegere jaren, nl. in 1929 toen 5.358.4420 wagens werden vervaardigd, in 1937 4.808.974 en in 1941 4.840.502 wagens. Verleden jaar verlieten 3.089.507 wagens de Amerikaanse fabrieken, met inbegrip van 940.830 vrachtwagens.

LONDEN GAAT 100.000 HUIZEN BOUWEN.

Bakstenen uit Nederland. Hier zijn te weinig metselaars.

In Londen alleen al staan 130.000 gezinnen op de wachtlijst voor een woning. De Duitse bombardementen, V-1's en V-2's hebben in deze millioenenstad niet minder dan 80.000 huizen verwoest, zodat het heropbouwprobleem daar al buitengewoon moeilijk is.

De Londense graafschapsraad heeft nu een plan ontworpen voor de bouw van 100.000 huizen, maar de daarvoor nodige materialen moet Engeland voor een groot deel invoeren. In verband daarmede is onlangs in Amsterdam aangekomen de directeur van volkshuisvesting van genoemde raad, Mr. C. Walker met zijn hoofdarchitect Mr. S. Howard en de onderdirecteur Mr. Th. Ungar. Zij zijn de gasten van het Ministerie van Heropbouw en hun bezoek staat in verband met de aankoop van bouwmaterialen. Hun belangstelling gaat voornamelijk uit naar de toepassing van holle vloerstenen, de zg. „perfora stenen", ter vervanging van hout bij het bouwen van huizen.

Tot dusverre zijn in Londen, naar Mr. Walker mededeelde, 200 nieuwe flats gereed gekomen en dit jaar hoopt men er 6000 te voltooien.

Intussen voert Nederland al geruime tijd baksteen uit naar Engeland zonder dat dit onze eigen heropbouw vertraagt. In ons land is namelijk zo'n groot gebrek aan geschoolde metselaars, dat de productie van stenen de bouwcapaciteit ver overtreft. Een half millioen stenen is tot dusverre naar Engeland verscheept. De bedoeling is, dat er nog 24½ millioen zullen worden uitgevoerd, hetgeen echter geruime tijd in beslag zal nemen door het gebrek aan scheepsruimte.

JACHT OP DOLLARS.

De prijs van kleding is, vergeleken bij 1941, met niet minder dan 101 percent gestegen, levensmiddelen 96,5 percent, brandstof 20 percent, meubilair 78 percent. In Amerika maakt men zich ernstig ongerust over dit inflatie-verschijnsel. Er is een algemene jacht op dollars. Timmerlieden, radio-reparateurs, restaurants, huisbazen hebben [...]len hun prijzen verhoogd en s[om]migen doen dit iedere maan[d in] de hoop zoveel mogelijk do[llars] te verzamelen, zolang er nog [...] op geld blijkt te zijn.

Maar in zakenkringen e[n] Washington verwacht men [...] zich binnen niet te lange tijd [...] terugslag zal doen gevoelen [...] de prijzen snel zal doen da[len] een kleine, niet te ernstige cr[isis] zal teweegbrengen, als een gr[ote] stap terug naar meer nor[male] prijzen.

VACANTIE ZONDER DEVIEZEN.

Een maatregel, die zojuist [...]nomen is, kan zich ook niet [...] grote populariteit verheugen [...] vreemdelingen, die Engeland [...] zoeken, zullen wat strenger [ge]controleerd worden. Er kom[en] talloze Amerikanen binnen, [die] in New York goedkope pon[den] hebben gekocht. De officiële [...] is ongeveer 4 dollars, maar [...] banken in Amerika geven [...] voor minder dan drie.

Nu mag niemand Engela[nd] binnenkomen niet meer dan [...] pond op zak, d.w.z. juist gen[oeg] om de eerste onkosten te beta[len]. Reeds hebben enige mensen e[en] goede duizend pond af moet[en] geven. Dit is op een bank [ge]stort en zij kunnen het daar [...] afhalen, als zij ten minste ku[n]nen verklaren hoe zij er aan [...] gekomen.

De Engelsen zelf mogen [...] vanaf 1 October niets meer na[ar] het buitenland meenemen. „H[et] reizen is afgelopen", zeide e[en] vriend somber. Hij heeft wa[ar]schijnlijk nooit de boten va[n] Hoek naar Harwich gezien of [de] treinen naar Zwitserland, die [...] tijd vol vacantiegangers zit[ten] zonder deviezen. Maar dit is [...] nieuwe kunst, die de Engel[sen] nog moeten leren.

„Als de mijnwerkers een ha[lf] uur langer werkten, verdiend[en] zij gemakkelijk de deviezen, [die] de reizigers uitgeven", riep e[en] krant uit. Dit is werkelijk e[en] beetje ongelukkig gezegd. Slech[ts] weinig mijnwerkers maken [...] plezierreisjes. En te veel krant[en] willen de mijnwerkers langer [la]ten werken. Als de mijnwerke[rs] een uur langer werkten, kon[den] wij 500 millioen dollars verdi[e]nen", zeide de Econom[ist]. „Als zij twintig minuten lang[er] werkten, kunnen we alle Ame[]rikaanse films krijgen, die w[e] hebben willen", zeide een bio[s]coopeigenaar. De mijnwerke[rs] zijn niet gek, en te oordelen n[aar] de vele wilde stakingen, zijn [...] zelfs niet erg goed......

FILMSTER LEEST DE BIJBEL VOOR.

Luise Rainer, de Oostenrijkse [...] filmactrice, die vóór de oorlo[g] tweemaal de Hollywoodse onde[r]scheiding veroverde voor de films „De grote wals" en „De goede aarde", waarin zij een Chi[]nese vrouw uitbeelde, leest thans [...] in een Protestantse kerk [...] West-Dennis, Massachusetts, de Bijbel voor.

Het resultaat is, dat het kerkbezoek op enorme wijze is toegenomen. De oneerbiedige Amerikaanse pers noemt dit „de beste praestatie van haar carriè[]re".